

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815216730
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815216730.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a členov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľky Ing. L. A., trvale bytom T. č. XXX, prechodne bytom T., G. č. X/XX, právne zastúpenej JUDr. Zlaticou Hammerovou, advokátkou, so sídlom v Prievidzi, G. Švéniho 4/A proti odporcovi: R. A., o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej N. A., narodenej X.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 15. januára 2016, č.k. 18P/56/2015-54, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa úpravy styku odporcu s maloletým dieťaťom **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo navrhovateľky Ing. L. A., rodenej V., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom T. č. 231 a odporcu R. A., narodeného X.X.XXXX uzavreté dňa X.X.XXXX v Bojniciach, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bojnice vo zväzku 15, ročník 2007 na strane 119 pod poradovým číslom 20 rozviedol. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletej N. rozhodol tak, že maloletú N. A., narodenú X.XX.XXXX na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, obaja rodičia ju budú zastupovať a spravovať jej majetok. Odporcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej N. A., sumou 130 eur mesačne vopred, vždy do 25-teho dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Odporca je oprávnený sa sýkať s maloletou N. A., vždy v nepárnom kalendárnom týždni príslušného mesiaca v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. v prítomnosti navrhovateľky a mimo bydliska navrhovateľky. V stanovené dni a hodiny je navrhovateľka povinná dieťa na styk s odporcom pripraviť a odporcovi styk s maloletou umožniť. Navrhovateľka a odporca ako rodičia maloletej N. sú povinní v prípade, že sa styk so závažných dôvodov nebude môcť uskutočniť, oznámiť si navzájom túto skutočnosť telefonicky alebo formou SMS správy najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku, inak bezprostredne po jej vzniku. O náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V rozhodnutí konštatoval, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že zákonné podmienky pre rozvod manželstva sú v danom prípade splnené, nakoľko vzťahy medzi manželmi sú dlhodobá a trvalo narušená a rozvrátená, manželstvo neplní svoj účel, manželia nemajú vôľu ďalej v manželstve zotrvať a nemožno od nich očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd preto manželstvo rozviedol. Zároveň zveril maloletú N. do osobnej starostlivosti navrhovateľky a určil vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa v sume 130 eur mesačne. Súd dospel k záveru, že takáto výška vyživovacej povinnosti je primeraná odôvodneným potrebám oprávneného, teda dieťaťa, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného, keď súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že v zárobkových

schopnostiach odporcu je plniť si vyživovaciú povinnosť v určenej výške na svoje jediné dieťa vykazujúce široký záber mimoškolských záujmov a aktivít. Takáto suma vyživovacej povinnosti je v záujme maloletej, prispieje k zdravému vývinu dieťaťa a rozvoju jeho osobnosti, napomôže, aby jeho výchova smerovala k rozvoju nadania a rozumových aj fyzických schopností. Nakoľko v priebehu konania nedošlo k uzavretiu rodičovskej dohody o úprave styku odporcu s maloletým dieťaťom na čas po rozvoze manželstva, súd upravil styk odporcu s maloletou N. v prihladnutí na návrh kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal pohovor s dieťaťom v neprítomnosti rodičov a pozná tak jeho názor, čím vie hájiť aktuálne najlepšie záujem maloletej. Súd preto určil stretávanie sa odporcu s maloletou v nepárnom kalendárnom týždni príslušného mesiaca vždy v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. v prítomnosti navrhovateľky a mimo bydliska navrhovateľky. Súd pozorne zvážil všetky skutočnosti tvrdené navrhovateľkou ako aj odporcom a dospel k záveru, že vzhľadom na citové rozporenie v tomto pre maloleté dieťa nie ľahkom období, kedy došlo k rozpadu prirodzeného rodinného prostredia je v jeho záujme upraviť styk s druhým rodičom teda otcom spôsobom uvedeným vyššie. Úprava styku druhého rodiča s dieťaťom súdom je jedným z prostriedkov na udržiavanie rodičovského vzťahu, pričom úlohou rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do starostlivosti je najmä to, aby pri styku s maloletým svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval pozitívnym spôsobom, teda nie aby maril výsledky výchovy druhého rodiča, úlohou ktorého je zas viesť dieťa k správneému vzťahu k svojmu druhému rodičovi a pri každej príležitosti podporovať upevňovanie ich vzájomných citových väzieb. V tomto konkrétnom prípade sa rodičia na úprave styku maloletej N. nevedeli navzájom dohodnúť, súd preto prihladol čo do úpravy styku na názor kolízneho opatrovníka, ktorý bol v bezprostrednom styku s dieťaťom a vykonal s ním pohovor, zbral do úvahy závery intervencií rodičov na referáte poradensko-psychologických služieb a všetky v konaní vykonané dôkazy, na základe ktorých ustálil, že v najlepšom záujme maloletej je obnovovať vzťah otec - dcéra postupne a veľmi citlivo, majúc na pamäti prvotný postoj dieťaťa v období bezprostredne po rozpade rodiny, kedy maloletá N. otca úplne odmietala. Aktuálne je schopná zakceptovať kontakt otca s ňou v prítomnosti matky, čo však do budúcnosti nijako nevyklučuje úpravu a zlepšenie vzájomných vzťahov v intencii, že maloletá postupne obnoví k otcovi stratenú dôveru a prejaví záujem o stretnutia s ním v neprítomnosti matky. Súd záverom apeluje na navrhovateľku ako matku dieťaťa, aby vlastným osobnostným vkladom do priebehu vzájomných stretnutí takejto obnovy resp. vytvoreniu vzájomných citových väzieb medzi otcom a maloletou N. napomohla, čo je v záujme všetkých zúčastnených strán.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 144 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca a to proti výroku, ktorým súd upravil jeho styk s maloletou a žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa tak, že je oprávnený sa stýkať s maloletou N. každý páry vikend vždy od piatka 18.00 hod. do nedele 18.00 hod., každý nepárny týždeň od stredy 15.00 hod. do štvrtka 8.00 hod., v čase letných prázdnin od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8., v čase jarných prázdnin celý týždeň vždy každý páry rok, v čase veľkonočných prázdnin každý nepárny rok, v čase vianočných prázdnin od 23.12. - 29.12. každý páry rok a od 30.12. - 6.1. každý nepárny rok, s tým, že pri začiatku styku je navrhovateľka povinná odporcovi maloletú odovzdať v mieste jej bydliska a pri skončení styku je odporca povinný maloletú odovzdať navrhovateľke v mieste jej bydliska. V odvolaní uviedol, že so závermi súdu nesúhlasí, pričom poukázal na správy kolízneho opatrovníka zo dňa 28.10.2015, zo dňa 11.12.2015 a zo dňa 12.1.2016. Z vyššie uvedených správ je zrejme, že i napriek tomu, že kolízny opatrovník vykonal pohovor s maloletou N. bez prítomnosti rodičov, názory maloletej sú v značne miere ovplyvňované názormi a tvrdeniami jej matky a možno teda polemizovať, či názory maloletej, ktoré vyjadřila na pohovore sú skutočne jej názormi, keď ako sa sama vyjadřila, jej postoj k otcovi je formovaný vyjadřeniami jej matky. Nakoľko súd uviedol, že o úprave styku rozhodol v zmysle návrhu kolízneho opatrovníka, uviedol, že 12.1.2016, kde je uvedené, že „rodičia sa na párovej konzultácii 11.01.2016 dohodli, aby sa styk s otcom realizoval každú druhú nedeľu v doobedňajších hodinách mimo domácnosti matky a za jej prítomnosti“, nie je si absolútne vedomý toho, že by takúto dohodu uzavrel, ak s niečím takýmto súhlasil, bolo to pod tlakom situácie a okolností a domnieval sa, že to je len na čas do rozvodu, nakoľko to bolo v súlade s rozhodnutím prejednávajúceho súdu zo dňa 11.12.2015, pričom nevedel predpokladať, či rozvodové konanie skončí na nasledujúcom pojednávaní. S takouto dohodou by nesúhlasil aj preto, že jeho styk s maloletou N. určený prejednávajúcim súdom (3 stretnutia po 3 hodiny) nebolo možné z dôvodov na strane navrhovateľky absolvovať, o čom kolízneho opatrovníka informoval aj písomne. Aj na ostatnom pojednávaní uviedol, že trvá na úprave styku s maloletou N. po rozvoze, v takom rozsahu ako žiadal

vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod, pričom opätovne poukázal na svoje písomné podanie zo dňa 13.01.2016 v ktorom podrobne opísal všetky okolnosti súvisiace s jeho stykom s maloletou N. počas styku v zmysle rozhodnutia prejednávajúceho súdu. Zároveň poukazoval aj na závery obsiahnuté v Uznesení Krajského súdu v Trenčíne vydaného dňa 17.12.2015 pod č. k. 17CoP/109/2015-35. Vzhľadom k tomu, že ho informácia od kolízneho opatrovníka o uzavretí „údajnej“ dohody o úprave styku s maloletou N. na čas po rozvode značne prekvapila, žiadal po vyhlásení rozsudku tohto kolízneho opatrovníka, aby mu predložil k nahliadnutiu dokumenty preukazujúce uzavretie takejto deklarovanej dohody o úprave styku z jeho strany. Kolízny opatrovník mu však žiadny takýto doklad nebol schopný predložiť. Má za to, že styk s maloletou, ktorý mu bol súdom určený v rozsahu 6 hodín mesačne, je v rozpore so záverom správy kolízneho opatrovníka zo dňa 11.1.2016. Prvostupňový súd tiež dospel k záveru, že v najlepšom záujme maloletej je obnovovať vzťah s otcom postupne a citlivo. K tomu uviedol, že ich vzťah s maloletou narušila v značnej miere práve jej matka, čo je zrejmé i z vyjadrení maloletej N. prezentovaných na pohovore s kolíznym opatrovníkom. Domnieva sa totiž, že navrhovateľka sa snaží v dcére vybudovať tzv. syndróm zavrnutého rodiča. Navrhovateľka vyvoláva v dcére pocit, že ona je ten dobrý rodič, a on ten zlý, čo môže dcére spôsobiť v budúcnosti vážne psychické následky a zároveň nenávratne poškodiť jeho vzťah s dcérou. Vzhľadom na uvedené sa domnieva, že styk s dcérou v rozsahu, ktorý mu bol súdom určený, nie je v záujme dcéry, nakoľko takouto formou nie je možné obnovenie a budovanie vzájomného vzťahu medzi nimi. Myslí si, že realizovaním styku v takomto rozsahu a takouto formou - 6 hodín mesačne, v nedeľu v doobedňajších hodinách, keď sa v tak krátkom čase nedá ísť napr. ani na výlet, kúpalisko, a vzhľadom na čas ani do kina, či nejaké iné kultúrne podujatie, keď nemôže s dcérou tráviť žiadne sviatky, prázdniny, pričom aj takýto časovo neadekvátny styk s maloletou N. je povinný absolvovať len za prítomnosti matky, s ktorou majú aktuálne značne narušený vzťah v dôsledku rozvodu, prispeje len k ďalšiemu vzájomnému odcudzeniu medzi ním a dcérou N..

K odvolaniu odporcu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Uviedla, že v záujme maloletej N. je dohoda, ktorá bola uzavretá na párovej konzultácii 11.1.2016, aby sa styk s otcom realizoval každú druhú nedeľu v doobedňajších hodinách mimo domácnosti matky a za jej prítomnosti. Naďalej trvá na takejto dohode a je presvedčená, že je to v záujme maloletej N.. Dohoda bola uzavretá v prítomnosti pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, s čím súhlasil aj odporca. To znamená, že odporca súd zavádza, že má záujem o dcéru. Nemá o ňu záujem a nikdy nemal. Na prvej konzultácii (ešte pred uzavretím dohody) s p. Mgr. N., bol odporca vyzvaný, aby sa zúčastňoval všetkých mimoškolských aktivít, čo sa týka maloletej N.. Odporca na konzultácii s tým súhlasil, ale ani na jednej jej mimoškolskej aktivite sa nezúčastnil. Opäť sa potvrdilo, že naďalej nejaví záujem o dieťa. Čo sa týka prvých 3 stretnutí ako navrhol súd (20.12.2015, 27.12.2015, 10.1.2016) ku ktorým odporca doložil do spisu aj písomné vyjadrenia a takisto aj na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza uviedla, že odporca zavádza. Dňa 20.12.2015 chcel maloletú N. násilu odviesť, a na pomoc si zavola kamaráta. Správal sa agresívne a direktívne k maloletej N., nariadil aby išla s ním do auta. Dcéra N. nechcela ísť s ním, bála sa ho a v aute začala plakať a kričať. Dôkazom je aj video -nahrávka. Dňa 27.12.2015 si opäť zavola kamaráta a maloletej N. hovoril, že mama ju mala na jeho stretnutie pripraviť fyzicky aj psychicky, čo dieťa nechápalo. Opäť odmietla ísť s otcom sama (dôkazom je opäť video-nahrávka). To znamená, že podania, čo odporca podal písomne aj zo dňa 13.1.2016 aj na Okresný súd Prievidza a aj na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza sú zavádzajúce a nezakladajú sa na pravde. Ku všetkému má dôkazy, ktoré vyvracajú všetko čo odporca udáva a píše. Ďalej poukázala na úradný záznam z vyjadrenia pána riaditeľa školy zo dňa 14.1.2016, v ktorom uviedol, že návštevy otca maloletej v školskom zariadení negatívne vplyvajú na dieťa. Odporca nevie, čo maloletá N. prežívala a prežíva a neustále robí nátlaky na ňu a teraz jej neustále telefonuje. Maloletá N. sa ho bojí, je direktívny a agresívny. Rozbil rodinu a neakceptuje matku. Maloletá N. všetko citlivo vníma, mala stresy aj má (teraz čo sa týka telefonovania opäť), čoho následkom je aj zhoršený zrak a práve prekonáva chorobu infekčnú mononukleozu. Odvtedy ako školu odporca nenavštevuje maloletá N. je komunikatívnejšia, darí sa jej škole omnoho viac, sústredenejšia, dôkazom čoho je aj tretie miesto na školskej súťaži na Hviezdoslavovom Kubíne. Nesúhlasí s odporcovým vyjadrením, že jeho vzťah s maloletou narušila matka. Opätovne uviedla, že bola nútená sa odsťahovať s dcérou zo spoločného bydliska, nakoľko odporca ju neustále fyzicky a psychicky napádal a hlavne v záujme maloletej N. bola nútená odísť zo spoločného domu. Neustále navštevoval krčmu, dcére sa nevenoval, ona chodila s ňou na výlety, učila ju bicyklovať, robila jej program, čítala rozprávky, a čo sa týka školy sa len ona venovala po celý čas a naďalej venuje. Podotkla, že nikdy nebol s dcérou sám, nedokázal sa o ňu postarať, vždy si zobral niekoho, aby sa mu staral o dieťa. Odporca nikdy

nemal záujem, ani nemá o dcéru, prišiel domov a išiel pred televízor a zobral si pivo. Je to človek nespoľahlivý a nezodpovedný. Podľa správy zo dňa 28.10.2015 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Prievidza s maloletou N. bol vykonaný pohovor v neprítomnosti rodičov, kde sa maloletá N. vyjadrila, že otec sa jej nevenoval a nechce sa s ním stretnúť, hrávala sa iba s maminou, ktorá s ňou chodievala na výlety. Poukázala ďalej na správy kolízneho opatrovníka zo dňa 25.11.2015, zo dňa 11.12.2015, zo dňa 12.1.2016. Odporca navrhol mediáciu, s ktorou v záujme maloletej N. súhlasila. Bola telefonicky kontaktovaná, aby sa dostavila na termín 5.3.2016 na konzultáciu, ktorej sa aj zúčastnila. Na konzultácii bola informovaná, že odporcovi telefonovali, nedvíhal im, a že sa im s odporcom nepodarilo nadviazať kontakt. To znamená, že odporca navrhol mediáciu a nedostavil sa. Potom sa konala mediácia s odporcom dňa 19.3.2016, kde ju slovné urážal a nevedel sa správať a na ktorej jej oznámil, že v nedeľu tj. 20.3.2016 sa nemôže zúčastniť stretnutia s maloletou N., pretože ide k zubárovi, bolí ho zub, zlomil sa mu. Tieto jeho tvrdenia sú opäť zavádzajúce, vie, že bol opäť v krčme, bol nevyspatý a opitý a nebol schopný ani riadne komunikovať. Ona ako matka mu v ničom nebráni, ale odporca napriek všetkému nikoho neakceptuje a takisto ani vlastné dieťa (jeho názory), a na čom sa dohodnú to preňho neplatí, čoho dôkazom sú aj vyjadrenia v spise. Taktiež priložila aj vyjadrenie jej sestry Ing. A. T. V. a jej manžela Ing. T. T..

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedol, že zotrváva na svojich vyjadreniach z pojednávanií, ktoré sa konali dňa 11.12.2015 a 15.1.2016 na Okresnom súde v Prievidzi. Rodičom bola ponúknutá možnosť zúčastniť sa konzultácií na referáte poradensko-psychologických služieb, s čím obaja rodičia súhlasili. Uskutočnilo sa niekoľko intervencií, z ktorých vyplynulo, že medzi rodičmi pretrvávajú výrazne narušené interpersonálne vzťahy, ktoré sú aktuálne primárnou príčinou neschopnosti rodičov vzájomne spolu komunikovať a kooperovať. Na párovej konzultácii dňa 11.1.2016 sa obaja rodičia dohodli, že maloletá bude na čas po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky a kontakt dieťaťa s otcom aby sa realizoval každú druhú nedeľu v mesiaci v doobedňajších hodinách mimo domácnosti matky a za jej prítomnosti, čo potvrdil vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 15.1.2016 aj otec maloletej s tým, že nakoniec všetko prehodnotil a naďalej trval na svojom návrhu o stretávaní sa s dcérou. Rodičia boli na odporúčenie úradu zaradení do priority „Zabezpečenie mediácie ako odbornej metódy na uľahčenie riešenia konfliktných situácií v rodinách, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately". Doposiaľ rodičia neuzatvorili žiadnu dohodu. Základnou podmienkou pre zdravý psychický vývin maloletej N. je, aby rodičia dokázali vzájomne kooperovať na jej výchove a starostlivosti. Obidvaja rodičia by mali prispievať k vytvoreniu priaznivých podmienok nevyhnutných pre zdravý, fyzický a psychický vývin maloletého dieťaťa a to bez ohľadu na existenciu rozporov medzi nimi. Z perspektívneho a dlhodobého hľadiska je v jednoznačnom záujme dieťaťa, aby malo možnosť udržiavať vzájomné vzťahy a citové väzby s obidvomi rodičmi. V záujme maloletej je, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného styku s obidvoma rodičmi.

Odporca v podaní nazvané ako doplnenie odvolanie uviedol, že dňa 22.02.2016 bolo vznesené voči matke obvinenie OO PZ Nitrianske Pravno ČVS : ORP -10/NP-PD-2016 za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1,2 písm. a/ Trestného poriadku s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Trestného zákona. Predmetom uznesenia je, že matka sa dopustila ublíženia na zdraví na poškodenej Y. A. -jeho mame a starej mame mal. N.. Svoje odvolanie smeroval len voči výroku ohľadne stretávania sa mal. N., ktoré má byť za prítomnosti matky. Jeho stretávanie sa s mal. N. považuje za absolútne nedostatočné. Prítomnosť matky pri styku s mal. N. vo svetle vyššie uvedeného uznesenia bude aj na neprospech mal. N.. Vzhľadom na to, že matka fyzicky napadla jeho mamu, dovolil by si požiadať súd, aby sa stretávanie realizovalo bez prítomnosti matky. Myslí si, že treba predchádzať možným konfliktným situáciám, ktoré by mohli nastať. Jemu ide v prvom rade o mal. N., chce aby stretávanie prebiehalo v kľudnej atmosfére, bez žiadnych rušivých vplyvov. Už teraz je zrejme z vyjadrení mal. N., že vplyv matky na jej správanie nie je dobrý. Vzbudzuje v nej neopodstatnené obavy. Ak by sa malo realizovať stretávanie s mal. N. za prítomnosti matky, N. bude podvedome kontrolovať svoje emócie, nebude sa môcť vôbec prejaviť. Myslí si, že 8 ročné dievča nemusí byť kontrolované matkou pri styku s otcom.

Navrhovateľka sa následne k tomuto podaniu odporcu písomne vyjadrila, pričom uviedla, že trestné konanie stále pokračuje a verí, že sa dokáže jej nevina. Ďalej opätovne uvádzala skutočnosti, ktoré uvádzala vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v napadnutej časti, v ktorej súd upravil styk odporcu s maloletou potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na § 219

ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené, v ktorej bola maloletá zverená na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľky a v ktorej bola určená vyživovacia povinnosť odporcu k maloletému dieťaťu, odvolaním napadnuté neboli a preto v týchto častiach je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Styk rodiča s mal. dieťaťom je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností, ktoré patria bez rozdielu každému rodičovi s výnimkou prípadov v zákone uvedených. Hlavným účelom styku rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, s mal. dieťaťom je zabezpečenie spoluúčasti tohto rodiča na výchove dieťaťa, udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citového puta medzi rodičom a mal. dieťaťom. Rodičia by sa mali na úprave styku s mal. dieťaťom predovšetkým dohodnúť. Až v prípade, keď dohoda medzi nimi nie je možná, upraví styk rodiča s mal. dieťaťom súd. Styk upraví tak, aby bol v prospech mal. dieťaťa, pričom prihliadne na potreby, okolnosti i povinnosti ako dieťaťa tak i rodiča.

Ustanovenie § 100 ods. 3 O.s.p. umožňuje maloletému dieťaťu, ktoré je účastníkom konania a ktoré je schopné s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, tento názor vyjadriť a súd má zároveň povinnosť na jeho názor prihliadnúť. Názor maloletého dieťaťa pritom súd zisťuje prostredníctvom jeho zástupcu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, alebo výsluchom maloletého dieťaťa aj bez prítomnosti rodičov alebo iných osôb zodpovedných za výchovu maloletého dieťaťa. Právo svoje názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa dieťaťa dotýkajú, zabezpečuje článok 12 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je priamo aplikovateľný v konaní pred občianskoprávnymi súdmi.

Názorom dieťaťa sa preto musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni a na ten účel sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom konaní, ktoré sa ho týka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu.

V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami, dostatočne zistil skutkový stav a správne v spojenom konaní s rozvodom manželstva v zmysle ust. § 113 O.s.p. rozhodol o úprave styku odporcu s maloletým dieťaťom. Nakoľko v priebehu konania nedošlo k uzavretiu rodičovskej dohody o úprave styku odporcu s maloletým dieťaťom na čas po rozvode manželstva, súd prvého stupňa správne upravil styk odporcu s maloletou N. s prihliadnutím na návrh kolízneho opatrovníka, ktorý vykonal pohovor s dieťaťom v neprítomnosti rodičov a pozná tak jeho názor, čím vie hájiť aktuálne najlepší záujem maloletej. Súd prvého stupňa preto potom správne určil stretávanie sa odporcu s maloletou v nepárnom kalendárnom týždni príslušného mesiaca vždy v nedeľu v čase od 10.00 hod. do 13.00 hod. v prítomnosti navrhovateľky a mimo bydliska navrhovateľky. Súd prvého stupňa v prejednávanej veci pozorne zvažil všetky skutočnosti tvrdené navrhovateľkou ako aj odporcom a správne dospel k záveru, že vzhľadom na citové rozporenie v tomto pre maloleté dieťa nie ľahkom období, kedy došlo k rozpadu prirodzeného rodinného prostredia je v jeho záujme upraviť styk s druhým rodičom teda otcom spôsobom uvedeným vyššie. Úprava styku druhého rodiča s dieťaťom súdom je jedným z prostriedkov na udržiavanie rodičovského vzťahu, pričom úlohou rodiča, ktorému nebolo dieťa zverené do starostlivosti je najmä to, aby pri styku s maloletým svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval pozitívnym spôsobom, teda nie aby maril výsledky výchovy druhého rodiča, úlohou ktorého je zas viesť dieťa k správneému vzťahu k svojmu druhému rodičovi a pri každej príležitosti podporovať upevňovanie ich vzájomných citových väzieb. V prejednávanej veci sa teda rodičia na úprave styku maloletej N. nevedeli navzájom dohodnúť, pričom rodičia mal. dieťaťa spolu riadne nekomunikujú,

vzťahy medzi nimi sú vážne narušené, komunikácia medzi nimi viazne, preto súd prvého stupňa správne prihliadol čo do úpravy styku na názor kolízneho opatrovníka, ktorý bol v bezprostrednom styku s dieťaťom a vykonal s ním pohovor, zbral do úvahy závery intervencií rodičov na referáte poradensko-psychologických služieb a všetky v konaní vykonané dôkazy, na základe ktorých aj odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa ustálil, že v najlepšom záujme maloletej je obnovovať vzťah otec - dcéra postupne a veľmi citlivo, majúc na pamäti prvotný postoj dieťaťa v období bezprostredne po rozpade rodiny, kedy maloletá Lucia otca úplne odmietala. Aktuálne je schopná zakceptovať kontakt otca s ňou v prítomnosti matky, čo však do budúcnosti nijako nevyklučuje úpravu a zlepšenie vzájomných vzťahov v intencii, že maloletá postupne obnoví k otcovi stratenú dôveru a prejaví záujem o stretnutia s ním v neprítomnosti matky.

Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v prvom rade je potrebná komunikácia medzi rodičmi a ich spolupráca týkajúca sa maloletého dieťaťa, pričom matka maloletého dieťaťa musí pozitívne posilňovať kontakt maloletej s otcom a zároveň otec si musí svojím prístupom a pozitívnym správaním postupne vybudovať kladný vzťah maloletého dieťaťa k nemu a snažiť sa upevňovať ich vzájomné citové väzby. Nedodržaním týchto pravidiel, tak ako tomu je v prejednávanej veci, rodičia poškodzujú predovšetkým svoje dieťa.

Odvolací súd preto námietky odporcu považoval za neopodstatnené a rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a odvolací súd vzhľadom na to, že sa jednalo v tejto časti konania o konanie, ktoré mohlo začať i bez návrhu, rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.